Предметна програма од втор циклус студии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Претприемништво**			
2.	**Код**	**БМ203/2023**			
3.	**Студиска програма**	Бизнис менаџмент			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Економски институт, Скопје, УКИМ			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Втор циклус			
6.	**Академска година/семестар**	*2023/2024*	**7.**	**Број на ЕКТС**	*5*
8.	**Наставник**	Проф. д-р Климентина Попоска Проф. д-р Зоран Јаневски			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	*Завршен прв циклус студии (240 кредити)*			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Целта на предметната програма е студентите да се стекнат со потребните теоретски и апликативни сознанија за различни аспекти на претпреимништвото. **Оспособен за (компетенции):** - Стекнување на знаења за различните концепти и теории за претприемништвото и претприемачот, нивното значење и влијание врз економиите и општествата. - Стекнување на знаења за: разликите помеѓу можност и идеја за претприемнички потфат, личните карактеристики кои помагаат за подобро препознавање на деловните можности, креативниот процес, анализа на изводливост при оформување претприемничко претпријатие, подготовка и изготвување на деловен план. - Совладување на знаења за основните елементи на бизнис планот, негово креирање и финансиска анализа на претприемничките зафати. Во овој дел се предвидува анализа на финансиските извештаи и нивна рацио анализа, како и пресметка на финансиски коефициенти кои имаат значајно место при одлучување во претрпиемништвото. - Студентите да стекнат знаења за идентификување на различните извори на финансирање на претприемнички потфати, донесување на одлука дали и во која мера МСП да се финансира со долг или капитал, како и идентификување и користење на неформален ризичниот капитал и капиталот за финансирање претприемички потфати. - Стекнување на знаења и вештини за изготвување на договори и нивните правни основи за основање на претприемничко претпријатие, партнерско здружување, деловни лиценци и дозволи, избор на правен застапник за новото претпријатие				
11.	**Содржина на предметната програма:** 1. Концепти за претприемништво и претприемач 2. Препознавање и создавање претприемнички можности и генерирање идеи 3. Изводливост на претприемнички потфат (физибилити анализа) 4. Бизнис план – Формулирање, креирање и започнување на претприемнички потфат 5. Извори на претприемнички капитал 6. Подготовка на соодветни етички и правни основи во претприемништвото				
12.	**Методи на учење:** Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.				
13.	**Вкупен расположлив фонд на време**		15 недели 5 ЕКТС x 30 часови = 150 часови Неделен фонд на часови (1+1)		
14.	**Распределба на расположливо време**		12 недели + 3 недели консултации 15+15+120=150 часови		
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	

16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Семинарска работа	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови
		16.3.	Домашно учење	45 часови
17.	**Начин на оценување**			
	17.1.	Тестови		60 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	**Критериуми за оценување (бодови/оценка)**	до 61 бода	5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода	6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)	
		од 93 до100 бода	10 (десет) (A)	
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	*Редовност на настава и вежби, проектна задача*		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	*Македонски јазик*		
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	*Механизми на интерна евалуација*		
22.	**ЛИТЕРАТУРА**			

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Јаневски, З.	Претприемништво и електронска трговија	Економски институт Скопје	2013
2.	Барингер, Р. Б., Ајреленд Р. Д.	Претприемаштво	Арс Ламина, Скопје	2012
3.	Хисрич, Р., Питерс М., Шеферд, Д.	Претприемаштво	Арс Ламина, Скопје	2012

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Poposka K., Mihajloska, E.	SME Star-ups prior and after the Financial Crisis. Evidence from EU Countries	LAP, Germany	2015
2.	Кац, Џ., Грин, Р.	Претприемачки мал бизнис	Арс Ламина, Скопје	2012
3.	Дикинс, Д., Филс, М.	Претприемништво и мали фирми	Три, Скопје	2010